

Asia: VN/20857/2023

Työryhmän mietintö EU-luovuttamislain ja pohjoismaisen luovuttamislain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Syyttälaitoksen lausunto työryhmän ehdotuksesta EU-luovuttamislain ja pohjoismaisen luovuttamislain muuttamisesta

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on kysymys pääasiassa niistä EU-luovuttamislain muutoksista, jotka ovat olleet tarpeellisia komission perustellun kannanoton jälkeen. Merkittävin muutostarve liittyy siihen, ettei Suomen kansalaisia EU-oikeuden mukaan voida asettaa siten eri asemaan suhteessa muiden valtioiden kansalaisiin kuin voimassa olevassa EU-luovuttamislaisissa on asetettu. Kyse on erityisesti siitä, millä edellytyksillä tuomioistuimien voi kieltäytyä Suomen kansalaisen luovuttamisesta toiseen valtioon vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoa varten ja millä edellytyksillä se voi asettaa Suomen kansalaisen luovuttamisen ehdoksi, että hänet syytetoimien jälkeen palautetaan Suomeen suorittamaan hänelle mahdollisesti tuomittava vankeusrangaistus.

Komission edellyttämät muutokset olisi voitu toteuttaa monella eri tavalla, joista tarkoituksenmukaisimpana pidän työryhmämietintöön jätetyssä Helsingin käräjäoikeuden, valtakunnansyyttäjän toimiston ja Suomen asianajajien eriävässä mielipiteessä esitettyä ratkaisua. Sitä vastoin mietinnössä enemmistön kantana oleva malli, jossa luovuttamisesta kieltäytyminen muiden kuin Suomen kansalaisten kohdalla edellyttää poikkeusta vähintään viiden vuoden vakinaista asumista tai laillista oleskelua täällä, on mielestäni liian jäykkä ja vie liiaksi harkintavaltaa pois luovutusasiaa käsittelevältä tuomioistuimelta. Oleskelun laillisuuden todentaminen voi olla työlästä ja aikaa vievää ja oleskelun vähimmäisajan joustamattomuus voi yksittäistapauksissa johtaa luovutettavaksi pyydetyn kannalta kohtuuttomaan lopputulokseen.

Mietinnössä on keskitytty EU-luovuttamislain muuttamiseen ja joihinkin aiemmin havaittuihin ongelmiin voimassa olevassa pohjoismaisessa luovuttamislaisissa. Ehdotettujen muutosten toteutuessa EU-luovuttamislain säädökset Suomen kansalaisten ja täällä pysyvästi asuvien

luovuttamisesta ja palauttamisehdon asettamisesta tulevat poikkeamaan pohjoismaisen luovuttamislain vastaavista säännöksistä. Pohjoismaisen luovuttamislain kyseiset säännökset, joissa Suomen kansalaiset asetetaan eri asemaan muiden valtioiden kansalaisten kanssa, saattavat yhtä lailla olla EU-oikeuden vastaisia kuin voimassa olevat EU-luovuttamislain säännökset komission perustellun kannan mukaan nykyisin ovat. Pohjoismaista luovuttamislakia olisikin tarkoituksenmukaista tässä samassa yhteydessä muuttaa vastaavalla tavalla kuin EU-luovuttamislakia.

Koivisto Ari-Pekka
Syyttäjälaitos

Hakala Sampsa
Syyttäjälaitos